

Convenția nr. 81/1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț¹

Conferința generală a Organizației Internaționale a Muncii,

convocată la Geneva de către Consiliul de administrație al Biroului Internațional al Muncii și care s-a întrunit aici la 19 iunie 1947 în cea de-a treizecea sesiune a sa,

după ce a hotărât să adopte diferite propuneri referitoare la inspecția muncii în industrie și comerț, problemă care constituie cel de-al patrulea punct al ordinii de zi a sesiunii,

după ce a hotărât ca aceste propuneri să ia forma unei convenții internaționale,

adoptă, la 11 iulie 1947, convenția următoare, care se va numi "Convenție asupra inspecției muncii, 1947".

Partea I

Inspecția muncii în industrie

Articolul 1

Fiecare stat membru al Organizației Internaționale a Muncii care aplică prezenta convenție trebuie să posede un sistem de inspecție a muncii în întreprinderile industriale.

Articolul 2

1. Sistemul de inspecție a muncii în întreprinderile industriale se va aplica tuturor întreprinderilor pentru care inspectorii de muncă au sarcina să asigure aplicarea dispozițiilor legale referitoare la condițiile de muncă și la protecția lucrătorilor în exercitarea profesiei lor.

2. Legislația națională va putea excepta întreprinderile miniere și de transport sau părți ale acestor întreprinderi de la aplicarea prezentei convenții.

Articolul 3

1. Sistemul de inspecție a muncii va avea următoarele sarcini:

- a) să asigure aplicarea dispozițiilor legale referitoare la condițiile de muncă și la protecția lucrătorilor în exercitarea profesiei lor, cum sunt dispozițiile privind durata muncii, salarizarea, securitatea și igiena muncii, condițiile de trai, folosirea copiilor și a tinerilor și altele conexe, în măsura în care inspectorii de muncă sunt însărcinați să asigure aplicarea acestor dispoziții;
- b) să furnizeze celor care angajează și lucrătorilor informații și îndrumări tehnice asupra mijloacelor cele mai eficiente de respectare a dispozițiilor legale;
- c) să aducă la cunoștința autorității competente deficiențele sau abuzurile care constituie încălcări ale dispozițiilor legale în vigoare.

2. Dacă inspectorilor de muncă le sunt încredințate și alte funcții, acestea nu trebuie să stânjenească exercitarea funcțiilor principale și nici să dăuneze, într-un mod oarecare, autorității sau imparțialității necesare inspectorilor în raporturile lor cu cei care angajează și cu lucrătorii.

¹ DECRET Nr. 284 din 11 mai 1973 pentru ratificarea unor convenții ale Organizației Internaționale a Muncii

Articolul 4

1. În măsura în care practica administrativă a statului membru permite, inspecția muncii va fi plasată sub supravegherea și controlul unei autorități centrale.
2. În cazul unui stat federal, expresia autoritate centrală înseamnă fie autoritatea federală, fie o autoritate centrală a unuia dintre membrii federației.

Articolul 5

Autoritatea competentă va trebui să ia măsurile corespunzătoare pentru a favoriza:

- a) o cooperare efectivă între serviciile de inspecție, pe de o parte, și alte servicii guvernamentale și instituțiile publice și particulare care exercită activități asemănătoare, pe de altă parte;
- b) colaborarea între funcționarii inspecției muncii, pe de o parte, și cei care angajează și lucrătorii sau organizațiile acestora, pe de altă parte.

Articolul 6

Personalul inspecției va fi format din funcționari publici al căror statut și condiții de serviciu le asigură stabilitatea în funcție și independența față de orice schimbare guvernamentală și orice influență neprevăzută din afară.

Articolul 7

1. Sub rezerva condițiilor cerute de legislația națională pentru recrutarea angajaților serviciilor publice, inspectorii de muncă vor fi recrutați numai pe baza aptitudinii candidatului de a îndeplini sarcinile pe care urmează să și le asume.
2. Mijloacele de a verifica aceste aptitudini vor fi stabilite de către autoritatea competentă.
3. Inspectorii de muncă trebuie să primească o pregătire corespunzătoare exercitării funcțiilor lor.

Articolul 8

Pentru funcția de inspector în cadrul serviciului de inspecție pot fi desemnați atât bărbați, cât și femei. Dacă este necesar, inspectorilor și inspectoarelor li se pot atribui sarcini speciale.

Articolul 9

În vederea asigurării aplicării dispozițiilor legale privind igiena și securitatea lucrătorilor care își exercită profesia și pentru a se informa despre efectele pe care le au procedeele folosite, materiile utilizate și metodele de lucru asupra igienei și securității acestora, fiecare stat membru va lua măsurile necesare pentru ca la activitatea inspecției să asigure colaborarea unor experți și tehnicieni corespunzător calificați, inclusiv a unor tehnicieni în domeniul medicinei, mecanicii, electricității și chimiei, potrivit cu metodele corespunzătoare condițiilor naționale.

Articolul 10

Numărul inspectorilor de muncă va trebui să fie suficient pentru a asigura exercitarea cu eficacitate a funcțiilor serviciului de inspecție și va fi fixat ținându-se seama de:

- a) importanța sarcinilor pe care inspectorii le au de îndeplinit și în special de:
 - i) numărul, natura, importanța și situația întreprinderilor supuse controlului;
 - ii) numărul și diversitatea categoriilor de lucrători care muncesc în aceste întreprinderi;
 - iii) numărul și complexitatea dispozițiilor legale a căror aplicare trebuie să fie asigurată;
- b) mijloacele materiale de executare a sarcinilor puse la dispoziția inspectorilor;
- c) condițiile practice în care urmează să se efectueze controalele pentru a da rezultatele scontate.

Articolul 11

1. Autoritatea competentă va lua măsurile necesare pentru a pune la dispoziția inspectorilor de muncă:

- a) birouri locale amenajate corespunzător nevoilor serviciului și accesibile tuturor celor interesați;
- b) înlesniri de transport, necesare exercitării funcțiilor acestora atunci când nu există posibilități de transport public corespunzător.

2. Autoritatea competentă va lua măsurile necesare pentru a rambursa inspectorilor de muncă toate cheltuielile de deplasare și cheltuielile accesorii necesare exercitării funcțiilor lor.

Articolul 12

1. Inspectorii de muncă purtând asupra lor acte justificative ale funcțiilor pe care le îndeplinesc vor fi autorizați:

- a) să pătrundă liber, fără încunoștințare prealabilă, la orice oră din zi și din noapte, în orice întreprindere supusă inspecției;
- b) să pătrundă, ziua, în toate localurile pe care au motive temeinice să le controleze;
- c) să procedeze la orice cercetări, controale sau anchete considerate necesare pentru a se asigura că dispozițiile legale sunt efectiv respectate, și în special:
 - i) să interogheze, singuri sau în prezența martorilor, pe cel care angajează sau personalul întreprinderii, asupra tuturor problemelor referitoare la aplicarea dispozițiilor legale;
 - ii) să ceară să li se prezinte toate înscrisurile, registrele și documentele a căror deținere este prevăzută de legislația referitoare la condițiile de muncă, în scopul verificării conformității acestora cu dispozițiile legale și pentru a le copia sau scoate extrase;
 - iii) să pretindă afișarea instrucțiunilor prevăzute de dispozițiile legale;
 - iv) să ia pentru analiză mostre din materiile și substanțele utilizate sau manipulate, cu condiția ca cel care angajează sau reprezentantul acestuia să fie încunoștințat că materiile sau substanțele respective au fost luate în acest scop.

2. Cu ocazia inspecției, inspectorul va informa despre prezența sa în întreprindere pe cel care angajează sau pe reprezentantul acestuia, în afară de cazul în care apreciază că o astfel de înștiințare riscă să dăuneze eficacității controlului.

Articolul 13

1. Inspectorii de muncă vor fi autorizați să determine luarea de măsuri în vederea eliminării defecțiunilor constatate la instalații, la amenajări sau în metodele de lucru, pe care le consideră dăunătoare sănătății sau securității lucrătorilor.

2. Pentru a putea determina luarea acestor măsuri, inspectorii vor avea dreptul, sub rezerva contestării măsurilor respective pe căile judiciare sau administrative prevăzute de legislația națională, de a dispune sau de a face să se dispună:

- a) să se aducă instalațiilor, într-un termen fixat, modificările necesare pentru a se asigura aplicarea strictă a dispozițiilor legale privind sănătatea și securitatea lucrătorilor;

b) să fie luate măsuri imediat executorii în cazurile de pericol iminent pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor.

3. Dacă procedura stabilită la paragraful 2 nu este compatibilă cu practica administrativă și judiciară a statului membru, inspectorii vor avea dreptul să sesizeze autoritatea competentă pentru ca aceasta să dea ordine precise sau să determine luarea de măsuri imediat executorii.

Articolul 14

Inspecția muncii va trebui să fie informată despre accidentele de muncă și cazurile de îmbolnăviri profesionale, în situațiile și potrivit procedurii prescrise de legislația națională.

Articolul 15

Sub rezerva eventualelor excepții prevăzute de legislația națională, inspectorii de muncă:

- a) nu vor avea dreptul să aibă un interes oarecare, direct sau indirect, în întreprinderile aflate sub controlul lor;
- b) vor fi obligați, prin măsuri penale sau disciplinare corespunzătoare, să nu dezvăluie, chiar după părăsirea funcției, secretele de fabricație sau de comerț ori procedeele de exploatare cunoscute cu ocazia exercitării funcțiilor lor;
- c) vor considera absolut confidențială sursa oricărei plângeri care semnalează defecțiuni de instalații sau încălcarea dispozițiilor legale și nu vor face cunoscut celui care angajează sau reprezentantului acestuia că s-a procedat la efectuarea inspecției ca urmare a unei plângeri.

Articolul 16

Numărul și natura inspecțiilor efectuate în întreprinderi vor fi determinate de necesitatea de a se asigura aplicarea efectivă a dispozițiilor legale respective.

Articolul 17

1. Persoanele care vor încălca sau neglija respectarea dispozițiilor legale a căror executare incumbă inspectorilor de muncă vor fi pasibile de urmărire legală imediată, fără avertisment prealabil. Legislația națională va putea să prevadă însă exceptarea cazurilor în care pentru remediarea situației sau pentru luarea de măsuri preventive, este necesar un avertisment prealabil.

2. Inspectorii de muncă pot să decidă ca, în locul intentării acțiunii sau recomandării efectuării urmăririi, să dea avertismente sau îndrumări.

Articolul 18

Pentru încălcarea dispozițiilor legale a căror aplicare este supusă controlului inspectorilor de muncă, precum și pentru împiedicarea inspectorilor de muncă în exercitarea funcțiilor lor, în legislația națională vor fi prevăzute sancțiuni corespunzătoare, care vor fi efectiv aplicate.

Articolul 19

1. Inspectorii de muncă sau birourile de inspecție locală, după caz, sunt obligați să prezinte autorității centrale de inspecție rapoarte periodice, cu caracter general, asupra rezultatelor activității lor.

2. Aceste rapoarte vor fi întocmite potrivit indicațiilor autorității centrale și vor trata obiective indicate din timp în timp de către aceasta; ele vor fi prezentate cel puțin la perioadele fixate de autoritatea centrală însă, în toate cazurile, cel puțin o dată pe an.

Articolul 20

1. Autoritatea centrală de inspecție va publica anual un raport cu caracter general asupra activității serviciilor de inspecție aflate sub controlul său.
2. Aceste rapoarte vor fi publicate într-un termen convenabil, care să nu depășească însă 12 luni de la sfârșitul anului la care ele se referă.
3. Copii de pe rapoartele anuale vor fi comunicate directorului general al Biroului Internațional al Muncii, într-un termen convenabil de la publicarea lor, dar care să nu depășească 3 luni.

Articolul 21

Raportul anual publicat de către autoritatea centrală de inspecție se va referi la următoarele:

- a) legi și reglementări de competența inspecției muncii;
- b) personalul de inspecție a muncii;
- c) statistici ale întreprinderilor supuse inspecției și numărul de lucrători care muncesc în aceste întreprinderi;
- d) statistici ale inspecțiilor efectuate;
- e) statistici ale infracțiunilor comise și ale sancțiunilor aplicate;
- f) statistici ale accidentelor de muncă;
- g) statistici ale îmbolnăvirilor profesionale, precum și la orice alte probleme referitoare la acest domeniu, în măsura în care acestea sunt de competența autorității centrale.

Partea a II-a

Inspecția muncii în comerț

Articolul 22

Fiecare stat membru al Organizației Internaționale a Muncii care aplică prezenta parte a convenției trebuie să posede un sistem de inspecție a muncii în întreprinderile comerciale.

Articolul 23

Sistemul de inspecție a muncii în întreprinderile comerciale se aplică întreprinderilor pentru care inspectorii de muncă sunt însărcinați să asigure aplicarea dispozițiilor legale referitoare la condițiile de muncă și la protecția lucrătorilor în exercitarea profesiei lor.

Articolul 24

Sistemul de inspecție a muncii în întreprinderile comerciale va trebui să satisfacă dispozițiile articolelor 3 - 21 ale prezentei convenții, în măsura în care acestea sunt aplicabile.

Partea a III-a

Diverse măsuri

Articolul 25

1. Orice stat membru al Organizației Internaționale a Muncii care ratifică prezenta convenție poate, printr-o declarație anexată ratificării sale, să excludă din acceptarea convenției partea a II-a a acesteia.

2. Orice stat membru care a făcut o asemenea declarație poate să o anuleze oricând, printr-o declarație ulterioară.

3. Orice stat membru care aplică o declarație făcută conform paragrafului 1 al prezentului articol va indica în fiecare an, în raportul său anual asupra aplicării prezentei convenții, starea legislației sale și a practicii referitoare la dispozițiile părții a doua a prezentei convenții, precizând în ce măsură s-a dat urmare sau s-a propus să se dea urmare acelor dispoziții.

Articolul 26

În cazurile în care nu reiese în mod sigur că o întreprindere sau o parte ori un serviciu dintr-o întreprindere sunt supuse prezentei convenții, sarcina rezolvării acestei probleme revine autorității competente.

Articolul 27

Termenul dispoziții legale folosit în prezenta convenție cuprinde, pe lângă legislație, și hotărârile arbitrale și contractele colective cu putere de lege a căror aplicare inspectorii de muncă au sarcina de a o efectua.

Articolul 28

Informații amănunțite privind întreaga legislație națională care corespunde dispozițiilor prezentei convenții vor fi incluse în rapoartele anuale care se prezintă în conformitate cu Articolul 22 din Constituția Organizației Internaționale a Muncii.

Articolul 29

1. Când teritoriul unui stat membru cuprinde regiuni foarte întinse sau când, datorită caracterului răzleț al populației sau stadiului de dezvoltare al acesteia, autoritatea competentă consideră că dispozițiile prezentei convenții nu pot fi aplicate, ea poate excepta acele regiuni de la aplicarea convenției, fie în totalitatea ei, fie cu excepțiile pe care le consideră corespunzătoare anumitor întreprinderi sau anumitor lucrări.

2. Orice stat membru trebuie să indice, în primul său raport anual asupra aplicării prezentei convenții, prezentat în virtutea articolului 22 din Constituția Organizației Internaționale a Muncii, orice regiune pentru care își propune să recurgă la dispozițiile prezentului articol, precum și motivele respective.

Drept urmare, nici un stat membru nu va putea să recurgă la dispozițiile prezentului articol decât pentru regiunile pe care le va indica în mod expres.

3. Orice stat membru care recurge la dispozițiile prezentului articol trebuie să indice în rapoartele sale anuale ulterioare regiunile pentru care renunță la dreptul de a recurge la aceste dispoziții.

Articolul 30

1. În ceea ce privește teritoriile menționate de Articolul 35 din Constituția Organizației Internaționale a Muncii, astfel cum ea a fost modificată prin instrumentul de amendament la Constituția Organizației Internaționale a Muncii, 1946, cu excepția teritoriilor prevăzute de paragrafele 4 și 5 ale citatului articol 35 astfel modificat, orice stat membru al organizației care ratifică prezenta convenție trebuie să comunice directorului general al Biroului Internațional al Muncii, în termenul cel mai scurt posibil după ratificarea sa, o declarație prin care să facă cunoscut:

- a) teritoriile pentru care se angajează să aplice fără modificări dispozițiile convenției;
- b) teritoriile pentru care se angajează să aplice dispozițiile convenției cu modificări și în ce constau acele modificări;
- c) teritoriile cărora nu li se aplică convenția și, în aceste cazuri, motivele neaplicării acesteia;
- d) teritoriile asupra cărora își rezervă dreptul de a hotărî.

2. Angajamentele menționate în alineatele a) și b) ale primului paragraf al prezentului articol vor fi considerate parte integrantă a ratificării și vor avea efecte identice.

3. Orice stat membru va putea, printr-o nouă declarație, să renunțe, în întregime sau în parte, la rezervele cuprinse în declarația sa anterioară, în virtutea alineatelor b), c) și d) ale paragrafului 1 din prezentul articol.

4. Orice stat membru va putea, în cursul perioadelor în care prezenta convenție poate fi denunțată potrivit dispozițiilor articolului 34, să comunice directorului general o nouă declarație care să modifice în orice fel termenii oricărei declarații anterioare și să facă cunoscută situația din teritoriile determinate.

Articolul 31

1. Atunci când problemele tratate în prezenta convenție intră în competența proprie a autorităților unui teritoriu nemetropolitan, statul membru responsabil cu relațiile internaționale ale aceluia teritoriu, de acord cu guvernul aceluia teritoriu, va putea să comunice directorului general al Biroului Internațional al Muncii o declarație de acceptare a obligațiilor prezentei convenții în numele aceluia teritoriu.

2. O declarație de acceptare a obligațiilor prezentei convenții poate fi comunicată directorului general al Biroului Internațional al Muncii:

- a) de către două sau mai multe state membre ale organizației, pentru un teritoriu sub autoritatea lor comună;
- b) de către orice autoritate internațională care răspunde de administrarea unui teritoriu în virtutea dispozițiilor Cartei Națiunilor Unite sau a oricăror alte dispoziții în vigoare referitoare la acest teritoriu.

3. Declarațiile comunicate directorului general al Biroului Internațional al Muncii, în conformitate cu dispozițiile paragrafelor precedente ale prezentului articol, trebuie să indice dacă dispozițiile convenției vor fi aplicate pe teritoriu cu sau fără modificări: dacă declarația menționează că dispozițiile convenției se aplică sub rezerva unor modificări, ea trebuie să specifice în ce constau acele modificări.

4. Statul sau statele membre ori autoritatea internațională în cauză vor putea să renunțe, total sau parțial, printr-o declarație ulterioară, la dreptul de a invoca o modificare indicată într-o declarație anterioară.

5. Statul sau statele membre ori autoritatea internațională în cauză vor putea, în cursul perioadelor în care convenția poate fi denunțată conform dispozițiilor articolului 34, să comunice directorului general o nouă declarație care să modifice în orice fel termenii oricărei declarații anterioare și să facă cunoscută situația referitoare la aplicarea acestei convenții.

Partea a IV-a
Dispoziții finale

Articolul 32

Ratificările formale ale prezentei convenții vor fi comunicate directorului general al Biroului Internațional al Muncii, care le va înregistra.

Articolul 33

1. Prezenta convenție nu va obliga decât statele membre ale Organizației Internaționale a Muncii ale căror ratificări au fost înregistrate de către directorul general.
2. Ea va intra în vigoare după 12 luni de la înregistrarea de către directorul general a cel puțin două ratificări din partea statelor membre.
3. Drept urmare, pentru fiecare stat membru această convenție va intra în vigoare după 12 luni de la data înregistrării ratificării sale.

Articolul 34

1. Orice stat membru care a ratificat prezenta convenție poate să o denunțe la expirarea unei perioade de 10 ani de la data intrării inițiale în vigoare a convenției, printr-un act comunicat directorului general al Biroului Internațional al Muncii și înregistrat de acesta. Denunțarea nu va avea efect decât după un an de la înregistrarea ei.
2. Orice stat membru care a ratificat prezenta convenție și care, într-un termen de un an de la expirarea perioadei de 10 ani menționată la paragraful precedent, nu va face uz de facultatea de denunțare prevăzută de prezentul articol, va fi ținut pentru o nouă perioadă de 10 ani și, prin urmare, va putea să denunțe prezenta convenție la expirarea fiecărei perioade de 10 ani, în condițiile prevăzute de prezentul articol.

Articolul 35

1. Directorul general al Biroului Internațional al Muncii va notifica tuturor statelor membre ale Organizației Internaționale a Muncii înregistrarea tuturor ratificărilor, declarațiilor și denunțurilor care îi vor fi comunicate de către statele membre ale organizației.
2. Notificând statelor membre ale organizației înregistrarea celei de-a doua ratificări care i-a fost comunicată, directorul general va atrage atenția acestora asupra datei la care prezenta convenție urmează să intre în vigoare.

Articolul 36

Directorul general al Biroului Internațional al Muncii va comunica secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, în vederea înregistrării, potrivit articolului 102 din Carta Organizației Națiunilor Unite, informații complete cu privire la toate ratificările, toate declarațiile și toate actele de denunțare înregistrate în conformitate cu articolele precedente.

Articolul 37

Ori de câte ori va considera necesar, Consiliul de administrație al Biroului Internațional al Muncii va prezenta conferinței generale un raport asupra aplicării prezentei convenții și va examina dacă este cazul să înscrie pe ordinea de zi a conferinței problema revizuirii totale sau parțiale a acesteia.

Articolul 38

1. În cazul în care conferința va adopta o nouă convenție care să revizuiască total sau parțial prezenta convenție și dacă noua convenție nu va dispune altfel:

a) ratificarea de către un stat membru a noii convenții de revizuire va determina, de plin drept, fără a se mai ține seama de dispozițiile articolului 34 de mai sus, denunțarea imediată a prezentei convenții, sub rezerva ca noua convenție de revizuire să fi intrat în vigoare;

b) începând de la data intrării în vigoare a noii convenții de revizuire, prezenta convenție va înceta să mai fie deschisă ratificării de către statele membre ale organizației.

2. Prezenta convenție va rămâne în orice caz în vigoare, în forma și conținutul său, pentru statele membre care au ratificat-o dar care nu vor ratifica convenția de revizuire.

Articolul 39

Versiunile franceză și engleză ale textului prezentei convenții au aceeași valabilitate.